

Sygn. akt VIII U 1939/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 lutego 2018 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jacek Chaciński
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Wioletta Wójtowicz

po rozpoznaniu w dniu 5 lutego 2018 roku w Lublinie

sprawy M. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o przeniesienie odpowiedzialności z tytułu zaległych składek

na skutek odwołania M. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

z dnia 5 czerwca 2015 roku nr(...)

I. zmienia zaskarżoną decyzję i ustala, że M. M. jako prezes zarządu (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w L. ponosi odpowiedzialność za jej zobowiązania z tytułu składek na:

1. Fundusz Ubezpieczenia Zdrowotnego za:

- sierpień 2010 roku w kwocie 33,22 (trzydzieści trzy złote dwadzieścia dwa grosze) wraz z odsetkami wyliczonymi na dzień 5 czerwca 2015 roku w kwocie 18 (osiemnaście) złotych;

- grudzień 2010 roku w kwocie 20,19 (dwadzieścia złotych dziewiętnaście groszy) wraz z odsetkami wyliczonymi na dzień 5 czerwca 2015 roku w kwocie 10 (dziesięć) złotych;

- styczeń 2011 roku w kwocie 0,55 (pięćdziesiąt pięć) groszy.

2. na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za listopad 2010 roku w kwocie 5,85 (pięć złotych osiemdziesiąt pięć groszy).

II. w odniesieniu do pozostałych zaległych składek wskazanych w zaskarżonej decyzji wnioskodawca nie ponosi odpowiedzialności za zobowiązania spółki.

III. nie obciąża wnioskodawcy kosztami procesu.

Sygn. akt VIII U 1939/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 5 czerwca 2015 roku (znak (...)) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L., działając na podstawie art. 116 § 1, 2 i 4 art. 107 § 1 i § 2 pkt 2 i 4, art. 108 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 roku, poz. 613), w związku z art. 31 i art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 roku, poz. 121) stwierdził, iż M. M., jako prezes zarządu (...) Sp. z o.o. ponosi odpowiedzialność za zobowiązania spółki z tytułu zaległych składek w łącznej wysokości 61209,22 zł złotych, w tym z tytułu składek:

1) na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych za okres od marca 2011 r. do września 2011 r., w kwocie: 31169,40 złotych, plus odsetki za zwłokę naliczone na dzień 5 czerwca 2015 r. w kwocie: 13793,00 złotych;

2) na Fundusz Ubezpieczenia Zdrowotnego za sierpień 2010 r., styczeń 2011 r., od marca 2011 r. do września 2012 r. w kwocie: 8508,94 złotych, plus odsetki za zwłokę naliczone na dzień 5 czerwca 2015 r. w kwocie: 3776,00 złotych;

3) na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za lipiec 2010 r., listopad 2010 r. i od marca 2011 r. do września 2011 r. w kwocie: 2746,88 złotych, plus odsetki za zwłokę naliczone na dzień 5 czerwca 2015 roku w kwocie: 1215,00 złotych.

W uzasadnieniu wskazał, że (...) Sp. z o.o. posiada zadłużenie z tytułu składek za okres od lipca 2010 roku do października 2012 r. w łącznej kwocie 142889,23 zł Nieopłacone należności z tytułu składek objęte są postępowaniem egzekucyjnym prowadzonym od dnia 9 marca 2011 roku przez Dyrektora Oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w L., Naczelnika(...)Urzędu Skarbowego w L., które w stosunku do należności objętych przedmiotowym postępowaniem okazało się tylko częściowo skuteczne, co skutkuje systematycznym wzrostem zobowiązań spółki.

Postanowieniem z 28 lutego 2013 r. Naczelnik (...) Urzędu Skarbowego w L. umorzył postępowanie egzekucyjne prowadzone przeciwko spółce w związku ze stwierdzeniem bezskuteczności egzekucji wskazując, że w postępowaniu egzekucyjnym nie uzyska się kwoty przewyższającej wydatki egzekucyjne.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyjął nadto, że M. M. jako prezes zarządu spółki w okresie od 13 maja 2009 r. do 27 października 2011 r. nie wykazał okoliczności wyłączających odpowiedzialność za istniejące zobowiązania spółki, określonych w art. 116 § 1 pkt 1 i 2 ustawy Ordynacja podatkowa (decyzja akta ZUS).

Odwołanie od tej decyzji wniósł M.. W uzasadnieniu wskazał, że był prezesem zarządu (...) spółki z o.o. do 25 lutego 2011, gdyż w tym dniu złożył rezygnację z pełnienia tej funkcji oraz że nie miał kontroli nad finansami i płatnościami spółki.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L. została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 13 maja 2009 r. roku. Do reprezentowania, składania oświadczeń woli i podpisywania dokumentów w imieniu spółki uprawniony był każdy członek zarządu spółki samodzielnie W okresie od dnia 13 maja 2009 r. do roku do dnia 25 lutego 2011 roku zarząd był dwuosobowy, a funkcję prezesa zarządu sprawował M. M., zaś drugim członkiem zarządu był G. M.. Udziałowcami spółki byli M. M. i G. M..

W dniu 25 lutego 2015 r. Odbyło się nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki, w którym uczestniczyli M. M. i G. M.. Podjęto na nim uchwałę nr 1 z której wynika, że z dniem 25 lutego 2011 r. funkcję prezesa spółki przejmuje G. M.. Jednocześnie uchwała zawiera oświadczenie M. M., że rezygnuje on z pełnienia funkcji prezesa zarządu i przekazuje 100% posiadanych przez siebie udziałów na rzecz G. M. (protokół Zgromadzenia, uchwała, Kk.5-8, zeznania wnioskodawcy k. 52-53, 73V, 104-104v, zeznania świadków K. M. k.73v-74, M. I. k.103v- 104, J. B.

k.146v, mail z dnia 28 lutego 2011 r.). Umowa sprzedaży udziałów została zawarta między stronami w dniu 15 marca 2011 r.(k.60v -61).

W dniu 30 września 2011 r. odbyło się z udziałem jedyne (...) spółki (...) nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki. Podjęto na nim uchwałę odwołującą M. M. z funkcji członka zarządu – prezesa zarządu spółki oraz uchwałę powołującą G. M. na członka zarządu – prezesa zarządu spółki.

Na podstawie tych uchwał G. M. złożył wniosek o zmianę danych w Krajowym Rejestrze Sądowym. 27 października 2011 r. G. M. został ujawniony w Krajowym Rejestrze Sądowym jako prezes zarządu (protokół k.64, umowa k.60v,-61 wniosek k.62-63).

Spółka nie regulowała należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (okoliczność bezsporna). Zakład Ubezpieczeń Społecznych na podstawie zapisów w centralnej bazie danych Kompleksowego Systemu Informatycznego opartych na dokumentach rozliczeniowych i płatniczych ustalił, że (...) Sp. z o.o. posiada zadłużenie z tytułu składek za okres od lipca 2010 roku do października 2012 r. w łącznej kwocie 142889,23 zł . W odniesieniu do okresów objętych zaskarżoną decyzją jest to kwota 61209,22 zł(okoliczność niesporna).

Z tego względu Zakład Ubezpieczeń Społecznych wszczął egzekucję zaległych składek. Nieopłacone należności z tytułu składek objęte zostały postępowaniem egzekucyjnym prowadzonym przez Dyrektora Oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w L. i Naczelnika (...) Urzędu Skarbowego w L..

Postanowieniem z 28 lutego 2013 r. Naczelnik(...) Urzędu Skarbowego w L. umorzył postępowanie egzekucyjne prowadzone przeciwko spółce w związku ze stwierdzeniem bezskuteczności egzekucji wskazując, że w postępowaniu egzekucyjnym nie uzyska się kwoty przewyższającej wydatki egzekucyjne(postanowienie – akta ZUS).

Przy założeniu, że wnioskodawca pełnił funkcję członka zarządu do dnia 25 lutego 2011 r. jego odpowiedzialność za zobowiązania spółki kształtuje się następująco:

- na Fundusz Ubezpieczenia Zdrowotnego:

a) za sierpień 2010 r. - 33,23 zł plus odsetki wyliczone na dzień 5 czerwca 2015 r. w kwocie 18 zł,

b) za grudzień 2010 r. - 20,19, plus odsetki wyliczone na dzień 5 czerwca 2015 r. w kwocie 10 zł,

c) za styczeń 2011 r. 0,55 zł,

- na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za listopad 2010 r. w kwocie 5,85 zł (pismo ZUS z 9 stycznia 2018 r., k.143).

Postanowieniem z dnia 30 września 2015 r. Sąd zawiadomił G. M. jako zainteresowanego o toczącym się postępowaniu na adres zamieszkania znajdujący się w bazie P. (k.56). Pomimo dwukrotnego awizowania G. M. nie odebrał przesyłki.

Postanowieniem z dnia 9 lutego 2016 r. Sąd zawiadomił spółkę (...) o toczącym się postępowaniu wysyłając odpis postanowienia na adres wskazany w Krajowym Rejestrze Sądowym. Przesyłka mimo dwukrotnego awizowania nie została odebrana.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o powołane dowody z dokumentów, zeznań świadków i przesłuchania wnioskodawcy,.

Stan zadłużenia (...) nie był w prawie okolicznością sporną.

Nie był również sporny fakt odpowiedzialności wnioskodawcy za zobowiązania spółki do dnia 25 lutego 2011 r. Na rozprawie w dniu 9 lutego 2016 r. wnioskodawca przyznał, że jest odpowiedzialny za składki do lutego 2011 r(k.52v)..

Sporna była natomiast okoliczność daty ustania stosunku członkostwa w zarządzie spółki. W ocenie Sądu Okręgowego dokument w postaci protokołu nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z dnia 25 lutego 2011 r. oraz podjęta na nim uchwała przedstawiają rzeczywisty stan rzeczy.

Protokół ten opatrzony jest podpisami obu wspólników spółki, których autentyczność nie była w toku procesu kwestionowana. Z protokołu tego i uchwały wynika jednoznacznie, że wnioskodawca złożył rezygnację z funkcji prezesa zarządu - członka zarządu.

Potwierdzają to zeznania świadka K. M., M. I. oraz pośrednio „pożegnalny” mail z dnia 28 lutego 2018 r. skierowany do współpracowników a także zeznania świadka J. B..

Protokół z dnia 30 września 2011 r. sporządzony został wyłącznie przez G. M.. Zawarta w nim uchwała o odwołaniu M. M. z funkcji członka zarządu (prezesa zarządu) nie niweczy uprzednio zaistniałego skutku wynikającego ze złożonej w dniu 25 lutego 2011 rezygnacji (o czym niżej). Przyczyny podjęcia w/w uchwały nie zostały w toku procesu bliżej wyjaśnione z uwagi na brak możliwości przesłuchania w charakterze świadków G. M. i M. Ż. (wnioski o przesłuchanie w/w osób jako świadków zostały przez pełnomocnika strony pozwanej cofnięte - k.104, 129v).

Sporządzenie przez M. M. i G. M. umowy sprzedaży udziałów z dnia 15 marca 2015 r. potwierdza ustalenia wynikające z protokołu Zgromadzenia Wspólników z dnia 25 lutego 2011 r.

Sąd obdarzył wiarą zeznania świadków. Są one ze sobą spójne i wzajemnie się uzupełniają wskazując wyraźnie, że doszło do złożenia przez M. M. oświadczenia o rezygnacji z funkcji członka zarządu Spółki. Potwierdza to także dokument w postaci maila do współpracowników. W świetle powyższych dowodów Sąd dał wiarę zeznaniom wnioskodawcy, że w dniu 25 lutego 2011 r. złożył on oświadczenie o rezygnacji z funkcji członka zarządu.

Sąd Okręgowy w Lublinie zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 116 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2017 roku, poz. 201) w zw. z art. 31 i 32 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2017 roku, poz. 1543, ze zmianami) za zaległości podatkowe spółki z ograniczoną odpowiedzialnością odpowiadają solidarnie całym swoim majątkiem członkowie jej zarządu, jeżeli egzekucja z majątku spółki okazała się w całości lub w części bezskuteczna, a członek zarządu nie wykazał, że we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub wszczęto postępowanie zapobiegające ogłoszeniu upadłości (postępowanie układowe) albo niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości lub niewszczęcie postępowania zapobiegającego ogłoszeniu upadłości (postępowania układowego) nastąpiło bez jego winy.

Ustawodawca poprzez odesłanie zawarte w art. 31 oraz art. 32 ustawy systemowej określił odpowiedzialność członków zarządu spółki kapitałowej za zaległości z tytułu składek analogicznie do uregulowanej w art. 116 Ordynacji podatkowej odpowiedzialności za zobowiązania podatkowe. Powołana norma prawna obciąża Zakład wykazaniem bezskuteczności egzekucji, natomiast członka zarządu wykazaniem okoliczności wyłączających jego odpowiedzialność. Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 6 marca 2003 roku wskazał, iż do orzeczenia o odpowiedzialności członka zarządu spółki z o.o. organ podatkowy jest obowiązany wykazać jedynie okoliczności pełnienia obowiązków członka zarządu w czasie powstania zobowiązania podatkowego, które przerodziło się w dochodzoną zaległość podatkową spółki oraz bezskuteczność egzekucji przeciwko spółce, bowiem ciężar wykazania którejkolwiek okoliczności uwalniającej od odpowiedzialności spoczywa na członku zarządu (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 6 marca 2003 roku. sygn. akt SA/Bd 85/03, Legalis nr 59396). W wyroku z dnia 3 marca 2004 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie wskazał, że dla przyjęcia odpowiedzialności członka zarządu spółki za zobowiązania z tytułu nieopłacenia składki na ubezpieczenie społeczne konieczne jest ustalenie, że zobowiązania te powstały w czasie pełnienia przez niego obowiązków członka zarządu, przerodziły się w zaległości spółki, a egzekucja przeciwko spółce okazała się bezskuteczna (III AUa 477/03, OSA z 2004 roku, Nr 12, poz. 28).

Fakt powstania zaległości z tytułu składek nie był sporny w niniejszej sprawie. Nie była również sporna okoliczność bezskuteczności egzekucji prowadzonej przeciwko spółce. Wnioskodawca zakwestionował natomiast okres przyjęty przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, jako okres pełnienia funkcji prezesa zarządu. Trafne jest jego stanowisko, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych okres ten ustalił nieprawidłowo, bowiem sprawował on funkcję prezesa zarządu do dnia 25 lutego 2011 roku. Przyznać jednak należy, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych opierał się na danych ujawnionych w Krajowym Rejestrze Sądowym – sam wnioskodawca kwestię rezygnacji z funkcji prezesa zarządu z dniem 25 lutego 2011 roku podniósł dopiero w odwołaniu od decyzji z dnia 5 czerwca 2015 roku.

Oświadczenie o rezygnacji z funkcji członka zarządu jest jednostronną czynnością prawną. W jej wyniku dochodzi do wygaśnięcia korporacyjnego stosunku członkostwa w zarządzie. Skutek ten wywołuje z chwilą zakomunikowania spółce reprezentowanej przez członka zarządu lub prokurenta(uchwała 7 sędziów SN z 31 marca 2016 r. do sygn. akt III CZP 89/15.) W niniejszym stanie faktycznym oświadczenie M. M. zostało zakomunikowane spółce reprezentowanej przez G. M..

Wykreślenie członka zarządu dokonane w Krajowym Rejestrze Sądowym ma charakter deklaracyjny a nie konstytutywny.

Powyzsze prowadzi do stwierdzenia, że M. M. złożył skuteczne oświadczenie woli o rezygnacji i przestał być członkiem zarządu (...) spółki z o.o. w L. z dniem 25 lutego 2011 r.. Odpowiada zatem za zobowiązania Spółki tylko w zakresie wskazanym w piśmie ZUS z dnia 9 stycznia 2018 r.

Mając to wszystko na uwadze, na podstawie powołanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł jak w pkt I sentencji.